

Under ytan
Östersjön 2017

2015 antog världens ledare 17 globala mål för hållbar utveckling. Mål 14 handlar om att bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling.

För oss vid Stockholms universitets Östersjöcentrum står havet i fokus. Vårt arbete för en bättre och mer hållbar havsmiljö bygger på fyra specifika temaområden: hållbart fiske, övergödning, farliga ämnen och livsmiljöer/biologisk mångfald. I denna skrift kan du läsa om miljötilståndet inom respektive område, samt vilka åtgärder vi tycker bör prioriteras i år för att nå mål 14 för Östersjön.

Hej!

När man talar om Östersjön ligger fokus ofta på problemen och inte på vilket unikt havsområde det är och de vackra livsmiljöer som finns. Sällan talas om att åtgärderna för att komma tillrätta med miljöutmaningarna har effekt och är betydelsefulla.

Men visst, än finns det mycket att göra på resan mot ett hållbart hav.

Mänskliga aktiviteter, både på land och under ytan, resulterar i stora påfrestningar på havet vilket vi alla får betala ett högt pris för. Fiske, övergödning, miljögifter samt skydd av livsmiljöer är de frågor som är viktigast att komma tillrätta med.

Vi vill med denna skrift visa vilka utmaningar och lösningar som är mest angelägna för Östersjön i nuläget och vilka åtgärder inom pågående politiska processer som behövs för att fortsätta det viktiga arbetet för att nå FN:s hållbarhetsmål.

Tina Elfving

Föreståndare Östersjöcentrum

Christoph Humborg

Vetenskaplig ledare Östersjöcentrum

Fiska hållbart

Östersjöns föränderliga havsmiljö, i kombination med stor mänsklig påverkan, gör det särskilt svårt att förvalta fiskbestånden på ett hållbart sätt. Det blir som mest uppenbart när det gäller torsken. I dag är bestånden i dåligt skick och yrkesfiskarna kan inte fiska upp sina kvoter.

Fisket i Östersjön förvaltas relativt väl jämfört med många andra europeiska havsområden. Samtidigt är Östersjön ett hav som kan genomgå stora och ofta snabba miljöförändringar. Det, i kombination med en stor mänsklig påverkan på ekosystemet, gör det särskilt viktigt att skapa en mer ekosystembaserad fiskeförvaltning.

Dagens två viktigaste kommersiella fiskbestånd i Östersjön, skarpsill och sill, är livskraftiga, produktiva och förvaltas enligt vetenskaplig rådgivning. Det råder dock brist på sill och skarpsill i Östersjöns södra delar, där den mesta torsken håller till, vilket gör det svårt för torsken att hitta tillräckligt med föda. Östersjöns största torskbestånd, det östra beståndet, är för närvarande i ett oroande tillstånd. Det finns nästan inga större torskar kvar, så gott som alla individer är under 38 centimeter långa, och marknadspriset är lågt.

Torskens negativa utveckling beror till stor del på ogynnsamma förändringar i havsmiljön och i det marina ekosystemets strukturer. Den dominerande faktorn är den utbredda syrebristen längs Östersjöns botten, som leder till sämre tillgång på föda (bottenlevande djur) och krympande lekområden. För att kunna reproducera sig är torsken beroende av djupa och tillräckligt salta och syresatta bottenmiljöer. Fram till slutet av 1900-talet lekte Östersjötorsken i tre olika djupområden, vilket bidrog till en större geografisk spridning av torsk i havsbassängen. I dag sker den mesta torskleken bara på ett ställe, i djuphålorna utanför Bornholm.

Även det kommersiella fisket är en stark drivkraft bakom den negativa utvecklingen. Bottentrålning är den vanligaste fiskemetoden i fisket efter torsk i Östersjön. Trålen fångar i stort sett all fisk från en storlek och uppåt, beroende på vilken maskstorlek som används, vilket har bidragit till dagens skeva storleksfördelning av torsk.

“För att kunna reproducera sig är torsken beroende av djupa och tillräckligt salta och syresatta bottenmiljöer”

“Att överskrida vetenskapens rekommenderade fångstkvoter är ett kortsiktigt försök att tillgodose fiskerinäringens ekonomiska intressen”

Slutligen påverkas fiskbestånden också av politikernas beslut. De senaste tre åren har medlemsstaterna inte fullt ut följt de vetenskapliga rekommendationerna om minskade torskfångster i Östersjön. Detta trots att sådana minskningar i nuläget är helt nödvändiga för att säkra framtiden för torskbestånden och deras roll i det marina ekosystemet.

EU:s gemensamma fiskepolitik, som antogs 2013, slår fast att Östersjön ska ha en mer ekosystembaserad fiskeförvaltning. Det betyder enkelt uttryckt att fisket måste anpassas bättre efter det marina ekosystemets villkor; vilka miljöförhållanden som råder i havet och hur de olika kommersiella fiskarterna interagerar med varandra och med övriga ekosystemet. Dessutom bör man ta hänsyn till alla de olika intressentgrupper som berörs av fisket.

På politisk nivå går arbetet mot en sådan förvaltning fortfarande långsamt. Men ur ett havsmiljöperspektiv råder det ingen tvekan om att ekosystemansatsen är helt nödvändig. En bredare ekosystembaserad fiskeförvaltning skulle öka havets ekologiska bärkraft, ge större och mer stabila fiskebestånd och skapa en nödvändig ekologisk buffert för framtida miljöförändringar.

Ekosystemansatsen är även central för fiskets ekonomiska utveckling. En förvaltning med bättre balans mellan småskaligt fiske med passiva redskap och storskaligt trålfiske, och som även uppmärksammar andra aktörer utanför yrkesfisket, såsom sportfiskare, kan förbättra ekonomin i de segment inom fiskenäringen som i dag inte är särskilt bärkraftiga.

Att överskrida vetenskapens rekommenderade fångstkvoter är ett kortsiktigt försök att tillgodose fiskenäringens ekonomiska intressen – men är i grunden ohållbart för framtiden. Under det senaste decenniet har mängden landad torsk i Östersjön varierat mellan 30 och 50 000 ton per år. Samtidigt har yrkesfiskarna inte kunnat landa sina kvoter sedan 2009 – främst på grund av beståndens dåliga tillstånd, men också som en följd av föråldrade och allt för detaljerade tekniska regleringar från EU om hur, när och var man ska fiska.

Sedan en tid tillbaka finns en ny förvaltningsstruktur, kallad Baltfish, där representanter från medlemsländerna runt Östersjön diskuterar olika förvaltningsåtgärder. I dagsläget fokuserar Baltfish dock ensidigt på specifika fiskefrågor, som exempelvis fångstkvoter, och sätter inte in fiskefrågorna i ett ekosystemperspektiv. Det är fortfarande oklart hur medlemsstaterna ska införliva ett bredare ekosystemperspektiv i fiskeriförvaltningen. En tydlig politisk strategi är mycket välbehövlig, liksom tydlighet i vem som har mandat att bestämma.

Att uppnå en generell förbättring av havsmiljön i hela Östersjön kommer att ta många årtionden. Naturen reagerar långsamt på de flesta förändringar. Men sättet vi fiskar på är en av få saker som kan ändras relativt lätt och ge snabb effekt - förutsatt att det finns en politisk vilja att göra det.

Östersjöcentrums rekommendationer för ett hållbart fiske

- 🐟 Begränsa bottentrålningens negativa påverkan på Östersjötorskens storleksfördelning, bland annat genom att få till stånd en mer ekosystemanpassad balans mellan bottentrålning och annat torskfiske med passiva redskap.
- 🐟 Förbättra den rumsliga förvaltningen av sill och skarpsill i syfte att säkra tillgången av bytesfisk i de havsområden där torskbestånden huvudsakligen befinner sig.
- 🐟 Fokusera på mindre detaljerade och mer resultatbaserade regler i utformandet av EU:s tekniska reglering, som styr när, var och hur det får fiskas. Syftet är att underlätta att landningsskyldigheten följs. Samtidigt måste det vara möjligt att utvärdera och kontrollera att specifika maxvärden för mängden av oönskad/för liten fisk i fångsterna inte överskrids.
- 🐟 Sverige bör söka ett mer aktivt engagemang på regional beslutsnivå i framför allt Baltfish, för att driva på utvecklingen mot en bredare och mer ekosystembaserad förvaltning av fisket i Östersjön.

Minska övergödningen

Övergödningen i Östersjön är starkt kopplad till vår mat. Både till jordbrukets produktion och till vår hantering av toalettavfall. Hur effektivt vi använder och återcirkulerar näringsämnen inom jordbruket och samhället i stort är avgörande för hur mycket som läcker ut i havet och skadar Östersjöns ekosystem.

Östersjön står på tröskeln till återhämtning. De senaste decenniernas idoga arbete för att minska näringstillförseln från land börjar äntligen ge synliga effekter i havsmiljön. Åtgärder för att ytterligare minska flödena från land kommer att gynna återhämtningen – både i havet och i Östersjöregionens sjöar och vattendrag.

Under 1900-talet introducerades två innovationer i samhället, som kom att få enorm betydelse för Östersjön: mineralgödsel och sanitetsavlopp. Billig och lätthanterlig gödsel till jordbruket och avlopp som transporterade hushållens toalettavfall ut i havet, gjorde att näringstillförseln till Östersjön ökade dramatiskt. Ökningen pågick fram till mitten av 1980-talet.

Sedan dess är symptomen på övergödning synliga i så gott som alla delar av Östersjön i form av algbloomingar, sämre siktdjup och försämrade marina livsmiljöer. Dessutom saknar stora delar av havsbotten syre, vilket har fått särskilt allvarliga konsekvenser för Östersjöns viktigaste rovfisk, torsken.

Vår mat är fortfarande den enskilt största källan till utsläpp av näringsämnen till havet. Jordbruket i Östersjöregionen står i dag för nästan hälften av den totala tillförseln av vattenburet kväve och fosfor till Östersjön. Näringsämnena förs in i jordbrukssystemet i form av mineralgödsel och djurfoder. En stor del omvandlas så småningom till stallgödsel som används inom växtodlingen.

I ett näringseffektivt jordbruk cirkulerar näringsämnena inom systemet och förlusterna är små. Sedan länge pågår dock en oroande utveckling i vilken jordbruken runt Östersjön blir allt mer specialiserade på antingen växtodling eller djurhållning, med större avstånd mellan de olika produktionsformerna. I djurtäta områden skapas näringsöverskott, då det produceras mer stallgödsel än vad som behövs i växtodlingen. Stallgödseln blir ett problematiskt avfall istället för en resurs och för mycket gödsel sprids på de närliggande åkrarna – vilket ökar risken för läckage till sjöar, vattendrag och till havet.

“Förbättringar av både avloppsrening och jordbruksmetoder har under de senaste decennierna effektivt minskat näringstillförseln till sjöar och floder i Östersjöns avrinningsområde”

“För att uppnå ett miljövänligt och mer växtnäringseffektivt jordbruk krävs det att växtodling och djurhållning integreras bättre med varandra”

För att uppnå ett miljövänligt och mer växtnäringseffektivt jordbruk krävs det att växtodling och djurhållning integreras bättre med varandra, så att exempelvis näringsämnen i mineral- och stallgödsel kan användas mer effektivt inom växtodlingen.

Avloppsreningen och jordbruksmetoderna har förbättrats avsevärt i många länder runt Östersjön under senare decennier. Men ytterligare åtgärder krävs för att nå målen i exempelvis Helcoms handlingsplan för Östersjön och FN:s hållbarhetsmål. Inte minst eftersom det ännu är stora skillnader mellan länderna runt Östersjön. Vissa länder håller fortfarande på att implementera EU:s avloppsdirektiv (Urban Wastewater Directive), medan andra redan har reningsverk som binder 97% av fosfor i avloppsvattnet. Ökad återföring av näringsämnen i avloppsslam ligger i linje med EU:s strategi för cirkulär ekonomi. Utmaningen är dock att återföra näringsämnen till jordbruket utan att orsaka problem med föroreningar.

Diskussionerna om att minska övergödningen i Östersjön kretsar av naturliga skäl kring hur tillförseln av näringsämnen till havet kan minskas. Både på land och i havet har stora ”pooler” av framför allt fosfor ackumulerats, vilka hämmar havets återhämtning. Mer forskning behövs för att förstå dynamiken i dessa pooler och hur de fungerar. Olika tekniska lösningar, såsom syresättning av havets bottenvatten, har föreslagits för att påskynda havets återhämtning från övergödning, men det saknas ännu tillräcklig vetenskaplig kunskap om hur det skulle påverka ekosystemet.

Samtidigt står det helt klart att alla länder runt Östersjön kan dra stor nytta av fortsatta åtgärder för att minska övergödningen. Klart vatten, fungerande livsmiljöer och ett rikt djurliv i Östersjön är nödvändiga förutsättningar för att kunna behålla och utveckla viktiga näringar inom fiske, turism och rekreation – näringar som de kustnära samhällena är helt beroende av för att växa och skapa inkomster och jobb.

Östersjöcentrums rekommendationer för minskad övergödning

- 🌱 Reformen av EU:s gemensamma jordbrukspolitik bör stimulera animalieproduktion som har en bra balans mellan djurtäthet och tillgänglig åkerareal, och producerar en större andel av djurfodret lokalt – i syfte att optimera stallgödselhanteringen och därmed minska risken för växtnäringsförluster. Detta kan uppnås genom att minska inkomststoden och öka betalningen för kollektiva nyttigheter genom exempelvis Landsbygdsprogrammet.
- 🌱 Den föreslagna EU-förordningen för handel med gödsel kan bli ett viktigt verktyg för att återcirkulera tillgänglig växtnäring, sluta kretsloppen och minska införseln av nytt kväve och fosfor.
- 🌱 EU:s medlemsländer bör till fullo implementera avloppsdirektivet (UWWTD). Direktivet bör ses över och skärpas i enlighet med Helcoms rekommendationer.

Begränsa farliga ämnen

Det pågår en kemisk intensifiering av samhället. Numera finns det syntetiska kemiska komponenter i praktiskt taget alla produkter vi använder. Tyvärr har lagstiftningen som reglerar produktion och användning av kemikalier inte följt med i utvecklingen.

Vi använder allt mer och allt fler kemikalier, vilket gör att det blir svårare att överblicka och kontrollera riskerna för havsmiljön. Dessa nya utmaningar kräver effektivisering av regelverken som styr hur vi producerar, riskbedömer och övervakar kemikalier.

Sedan 1930-talet har den årliga globala kemikalieproduktionen ökat från en miljon ton till 400 miljoner ton. I dag är mer än 140 000 ämnen förhandsregistrerade enligt EU:s kemikalieförordning Reach och hundratals nya kemiska föreningar sätts på marknaden varje år. Denna utveckling medför nya utmaningar för hur vi ska hantera och riskbedöma kemikalier.

Hav, sjöar och vattendrag nås i dag av tusentals kemiska ämnen från en stor mängd olika utsläppskällor. Många av dessa ämnen kan ansamlas i miljön och skada vattenlevande organismer. Samtidigt visar historien att rätt åtgärder kan mildra effekterna av skadliga utsläpp. Förbuden mot DDT och PCB under 1970- och 80-talen ledde exempelvis till att Östersjöns sälar och havsörnar i dag har återhämtat sig från nedsatt reproduktion, orsakad av dessa kemikalier. Men det har tagit tid. När det gäller kemiska föroreningar tar det ofta lång tid för naturen att återhämta sig, särskilt när det gäller svårnedbrytbara ämnen. Och även om koncentrationerna av just DDT och PCB har minskat kraftigt i havsmiljön överskrider de i många områden fortfarande de tröskelvärden som satts för att skydda djur och människor.

Just bristen på kontroll och kunskap är ett av de viktigaste skälen till att agera kraftfullt. Det har de historiska exemplen med DDT och PCB lärt oss. Många av de tusentals kemikalier som i dag hamnar i havsmiljön vet vi lite eller ingenting om. I ett värsta scenario blir skadorna från något av dessa ämnen synliga i miljön först om många år, när koncentrationerna nått tillräckligt höga nivåer. Om ämnet i fråga dessutom visar sig vara långlivat och svårnedbrytbart, kan skadeverkan på miljön fortgå i decennier efter

“Hälsostatusen och reproduktionen för Östersjöns sälar och havsörnar har förbättrats avsevärt sedan en rad farliga kemikalier, såsom DDT och PCB, förbjöds på 1970- och 80-talen”

“För att möta vår tids nya utmaningar med en ökande exponering för farliga ämnen krävs ett systemskifte inom europeisk kemikaliereglering”

att ämnet har förbjudits och utsläppen har upphört. De kanske viktigaste åtgärderna för att minimera risken för att något sådant sker är att börja reglera mycket långlivade ämnen striktare, samt att utveckla system inom miljöövervakningen som tidigt varnar för potentiellt farliga ämnen i miljön.

Den allt mer omfattande användningen av plast i samhället har lett till kraftigt ökande mängder plastskräp i havet, som med tiden omvandlas till mikroplast. Den mesta plasten som hamnar i havet är inte biologiskt nedbrytbar vilket innebär att den kan förbli i havet i hundratals år, eller ännu längre. Exakt vilka effekter detta har på havsmiljön är ännu oklart. Men befintlig vetenskaplig kunskap räcker för att konstatera att mikroplast kan utgöra en allvarlig risk för havets djur och att tillförseln till havet måste begränsas.

Många av samhällets kemiska flöden samlas i reningsverken. Men i dagsläget saknar dessa anläggningar kapacitet att effektivt ta bort alla kemiska föroreningar, inklusive många av de vanligaste läkemedelsresterna. För att minska mängden kemikalier som når vattenmiljön eller risken med att återanvända avloppsvatten för exempelvis bevattning inom jordbruket, bör fler reningsverk uppgraderas med avancerad avloppsrening. Samtidigt måste systemet för övervakning, riskbedömning och reglering av kemikalier effektiviseras och utvecklas. I dagsläget krävs åtgärder både uppströms och nedströms för att skydda våra värdefulla vattenresurser och det känsliga Östersjön.

För att möta vår tids nya utmaningar med en ökande exponering för farliga ämnen krävs ett systemskifte inom europeisk kemikaliereglering. Vi behöver få bättre kontroll över de kemiska flödena i samhället. För att uppnå det krävs bland annat effektivare regleringar, som bland annat gör det möjligt att reglera likartade kemikalier i grupp istället för en i taget.

En annan viktig åtgärd är att låta kemikaliepolitiken präglas starkare av försiktighetsprincipen. Även om effekten av varje enskilt ämne som släpps ut på marknaden inte alltid är känd, får bristen på absolut vetenskaplig säkerhet inte användas som skäl för att skjuta upp åtgärder som förhindrar miljöförstöring och skador på människor och djur.

Östersjöcentrums rekommendationer för att begränsa farliga ämnen

- Effektivisera kemikalieregleringen inom Reach genom att reglera kemikalier med liknande egenskaper i grupp snarare än en i taget. I översynen av Reach bör även kombinationseffekter och nedbrytningsprodukter i havsmiljön beaktas.
- Säkerställ politisk samstämmighet och fullt genomförande av EU:s vatten-, havsmiljö- och avloppsdirektiv. För att nå de uppsatta målen behövs fler mätningar av de prioriterade ämnena, samt att övervakningen av miljöföroreningar utvidgas och utvecklas.
- Låt försiktighetsprincipen vara ledande i arbetet för att nå god miljöstatus under vatten- och havsdirektiven. I det ingår att säkerställa mätning och bevakning av nya kemikalier.
- Uppgradera de större reningsverken runt Östersjön med avancerad avloppsrening, i syfte att reducera de största utsläppen till havsmiljön. Samtidigt bör det även ställas krav på striktare gränsvärden för ett bredare spektrum av kemikalier och effekter i utgående avloppsvatten, samt klargöras vem som bär ansvar när förorenat återanvänt avloppsvatten orsakar skadliga effekter.

The background of the entire page is a photograph of two seals swimming in the water. One seal is in the lower-left foreground, and another is in the middle-right background. The water is a mix of grey and blue tones with some white foam from the waves. A large white circle is superimposed over the center of the image, containing text.

Skydda marina ekosystem

Idag förvaltas många marina verksamheter i Östersjön utan tillräcklig hänsyn till deras effekter på havsmiljön. Ett exempel är fiske, där bottentråkning skadar värdefulla bottenmiljöer och påverkar torskens längdfördelning.

De marina ekosystemen utgör grunden för EU:s vision om en blå tillväxt. Fiske, turism och sjöfart är redan viktiga sektorer. Samtidigt vill EU-kommissionen se ett ökat nyttjande av europeiska hav, däribland Östersjön. Detta medför en utmaning: Hur får vi en god marin ekonomi utan att skada havets ekosystem och de resurser och funktioner som de erbjuder.

Upprättandet av marina skyddade områden är ett viktigt verktyg för att skydda havets ekosystem och säkerställa den biologiska mångfalden. Det är därför positivt att det kvantitativa målet att skydda 10 procent av de europeiska havsområdena till år 2020 redan är uppfyllt i Östersjön. Samtidigt är större arealer av skyddade områden inte en garanti för fullgott skydd. Även kvaliteten på skyddet och hur det är utformat spelar en avgörande roll.

Den senaste kvalitativa utvärderingen av de särskilt skyddsvärda habitattyperna inom Natura 2000-nätverket i Östersjön visar att inga av habitaten ännu uppnår så kallad gynnsam bevarandestatus och att många arter fortfarande är hotade. Detta visar att det nuvarande nätverket av skyddade områden utgör ett otillräckligt skydd för Östersjöns ekosystem. Detta har bland annat sin förklaring i hur områdena är utformade och förvaltas. Vissa arter och livsmiljöer är dåligt täckta geografiskt. I vissa fall befinner sig de arter och miljöer som ska skyddas helt eller delvis på andra ställen än där skyddsområdet är placerat. Dessutom är många områden för små, och ett flertal saknar regleringar som effektivt begränsar de potentiellt skadliga aktiviteter som pågår där.

Men en minst lika viktig faktor är helhetssynen på havet och hur det bör förvaltas. Att upprätta skyddade områden i 10 procent av Östersjön räcker inte för att skydda de marina ekosystemen – om inte resterande 90 procent också nyttjas på ett hållbart sätt. I dag förvaltas många aktiviteter i Östersjön utan tillräcklig hänsyn till hur de påverkar havsmiljön.

“Marina skyddade områden är ett viktigt verktyg för att skydda de marina ekosystemen. Det kvantitativa EU-målet att skydda 10 procent av den marina miljön till 2020 är redan uppfyllt för Östersjön”

“Mängden stora rovfiskar kan ha stor betydelse för algtillväxt och andra övergödningseffekter”

Det kanske tydligaste exemplet är yrkesfisket, där bottentrålning står för en omfattande störning av havets djupbotten. Vidare är bifångster i både trål och andra fiskeredskap ett allvarligt hot mot flera arter av fisk, sjöfågel och marina däggdjur. Dessutom visar nya studier i bland annat Östersjön att mängden stora rovfiskar, såsom torsk, gädda och abborre kan ha stor betydelse för att begränsa algtillväxt och andra övergödningseffekter. Allt för omfattande fiske, som leder till kraftigt minskade bestånd av stor rovfisk, kan i vissa områden orsaka negativa förändringar av viktiga habitat.

För närvarande pågår en process för att ta fram nationella havsplaner i länderna runt Östersjön. Denna process innebär en möjlighet att också säkerställa en mer hållbar användning av havet. Det förutsätter dock att kunskapen om vilka effekter olika mänskliga aktiviteter har på de marina ekosystemen beaktas i havsplanerna.

Östersjöcentrums rekommendationer för skydd av marina ekosystem

- 1. Förbättra nätverket av marina skyddade områden i Östersjön. Använd befintlig kunskap om arternas och livsmiljöernas utbredning och ekologi, samt effekterna av mänskliga aktiviteter på de marina ekosystemen, för att utvärdera luckor i det befintliga nätverket av skyddade områden. Se till att nätverket är sammanhängande och ekologiskt representativt samt att alla skadliga aktiviteter är effektivt begränsade.
- 2. Låt ekosystemansatsen genomsyra fiskeförvaltningen. Både havsmiljödirektivet och den gemensamma fiskeripolitiken har ekosystembaserad förvaltning inskrivet. Att omsätta det i praktiken innebär att fiskets ekosystemeffekter, inklusive effekterna på havsbotten och på arter som fångas av misstag, ska beaktas i förvaltningen.
- 3. Genomför en ekosystembaserad havsplanering. Säkerställ att havsplanerna inte påverkar Östersjöns miljöstatus negativt. Den nationella havsplaneringen behöver kompletteras med en ekosystembaserad planering av kustområdena.

Stockholms universitets Östersjöcentrum är en länk mellan forskning och förvaltning. En unik kombination av experter och kommunikatörer som i samverkan med andra marina forskare ska öka kunskapen om Östersjön och förbättra samhällets åtgärder mot miljöproblemen. Vi syntetiserar och förmedlar forskningens resultat till rätt plats i samhället.

Vid Stockholms universitet har framgångsrik forskning och utbildning om havet bedrivits i över fem decennier. Här utförs världsledande Östersjöforskning, men även forskning i andra svenska havsområden, i tropiska hav och i polarområdena. Forskningen bidrar i sin tur till universitetets breda utbud av marina kurser och utbildningar.

Stockholms universitets Östersjöcentrum har i uppdrag att stärka och synliggöra den betydande marina verksamhet som är utspridd på över tio olika institutioner vid universitetet. Vi erbjuder även attraktiv infrastruktur för forskning och utbildning, såsom fartyg och fältstationen Askölaboratoriet.